

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	38670 Медицина
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	222 Медицина

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	38670
Назва ОП	Медицина
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	222 Медицина
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Сілкіна Юлія Валеріївна, Колядінцев Василь Володимирович, Кривецький Володимир Федорович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	21.10.2020 р. – 23.10.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26226>

Програма візиту експертної групи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29089>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма (ОП) «Медицина» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ступеня доктор філософії, подана Державним вищим навчальним закладом «Ужгородський національний університет», реалізується в багатoproфільному закладі з вагомими освітніми й науковими здобутками, усталеними традиціями міжнародної співпраці, спрямованістю на осучаснення й інтенсифікацію всіх видів діяльності, значна частина яких містить яскраво виражений регіонарний контекст. Програма виконується в умовах активно функціонуючого освітньо-наукового середовища, котре добре інтегроване у вітчизняну та світову спільноту, в значній мірі – завдяки грамотній інституційній стратегії та потужному кадровому ресурсу, через використання сучасних, конкурентних практик. Відповідність ОП та рівня її впровадження Критеріям оцінювання якості визначена експертною групою таким чином: Критерій 1 – загалом відповідає з недоліками, що не є суттєвими (рівень відповідності В) Критерій 2 – загалом відповідає з недоліками, що не є суттєвими (рівень відповідності В) Критерій 3 – загалом відповідає з недоліками, що не є суттєвими (рівень відповідності В) Критерій 4 – загалом відповідає з недоліками, що не є суттєвими (рівень відповідності В) Критерій 5 – загалом відповідає з недоліками, що не є суттєвими (рівень відповідності В) Критерій 6 – відповідає повністю, недоліки відсутні (рівень відповідності А) Критерій 7 – загалом відповідає з недоліками, що не є суттєвими (рівень відповідності В) Критерій 8 – загалом відповідає з недоліками, що не є суттєвими (рівень відповідності В) Критерій 9 – загалом відповідає з недоліками, що не є суттєвими (рівень відповідності В) Критерій 10 – загалом відповідає з недоліками, що не є суттєвими (рівень відповідності В).

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Мета ОНП узгоджується зі стратегією та місією ЗВО, реалізує спрямування на інноваційний розвиток та міжнародне співробітництво, враховує регіонарні особливості й тенденції розвитку медичної галузі. Програмні результати навчання відповідають декларованому рівню освіти, їх досягнення повністю забезпечене освітніми компонентами. Виконуються вимоги щодо обсягу, змістового наповнення, структурованості, наступності у викладанні дисциплін. Вагомою є вибіркова складова, врегульована процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії. У викладанні активно використовуються методи практичної підготовки, забезпечується оволодіння соціальними навичками. Належним чином забезпечується доступ до освітньої програми, визнання результатів навчання. Методи навчання і викладання достатньо дієві стосовно досягнення його результатів. Чітко виконуються вимоги щодо студентоцентрованості, забезпечення академічної свободи здобувачів та викладацького складу, утвердження в освітній процес дослідницької складової. Розробка й впровадження на інституційному рівні практик інтернаціоналізації освіти сягає взірцевого рівня. Добросчесне здійснення освітньої та наукової діяльності належить до визначальних в політиці ЗВО, стандарти і процедури його забезпечення детально регламентовані і неухильно впроваджуються, в тому числі, на рівні ОНП. До реалізації програми залучений колектив висококваліфікованих досвідчених фахівців. Підвищення професійного рівня викладачів відбувається за всебічної підтримки університетом, створена система матеріальної мотивації професорсько-викладацького складу та молодих науковців. Матеріально-технічна база, інформаційні ресурси, навчально-методичне забезпечення дозволяють досягати передбачених цілей та програмних результатів навчання на ОНП. Процес внесення змін до ОНП характеризується врахуванням пропозицій здобувачів, залученням потенційних роботодавців. Інформаційна політика закладу є прозорою та публічною. Навчання через дослідження відбувається з виконанням вимог щодо змістового наповнення ОНП, у відповідності до наукових інтересів здобувачів. Заклад докладно зусиль стосовно організаційного та матеріального забезпечення наукових досліджень здобувачів і апробації їх результатів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Участь усіх зацікавлених сторін в обговоренні ОНП виглядає недостатньо збалансованою. Рекомендація: проводити більш ґрунтовне виявлення позицій зацікавлених сторін в обговоренні ОНП, забезпечити належне документування таких заходів. Перелік спеціалізованих дисциплін у варіативному блоці (ВБ2) формується відповідно до спеціальностей здобувачів, вже зарахованих на ОНП, що формально порушує вимоги п. 4.3 Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у ДВНЗ «УжНУ» та обмежує перелік дисциплін. Рекомендації: • привести у відповідність вимоги регламентуючого документа та існуючу практику; • включати у названий блок базові медичні дисципліни незалежно від набору здобувачів; • з метою реалізації досліджень, що перебувають на стику спеціальностей, а також задля поглибленого вивчення базових (доклінічних) дисциплін при виникненні такої необхідності - передбачити можливість проходження кількох вибіркового компонентів чи їх елементів одним здобувачем. Інформування здобувачів про освітній процес на офіційному сайті ЗВО містить прогалини у вигляді відсутності переліку та зразків контрольних завдань, розкладу занять для здобувачів за заочною формою навчання. Рекомендації: • розробити раціональні форми донесення необхідної для здобувачів інформації на зразок Силабусів, розташувати їх на офіційному сайті ЗВО; • пожвавити інформаційну роботу з аспірантами, особливо заочної форми навчання, переглянути в цьому контексті ефективність діяльності відділу аспірантури та докторантури. Мають місце приклади недоліків адаптації освітнього середовища щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. Рекомендація. Обладнати навчальні корпуси кнопкою виклику, переносними пандусами тощо (з урахуванням можливостей відповідно до чинного законодавства стосовно історичних будівель). Діяльність системи внутрішнього контролю якості освіти подекуди носить формальний характер, процедури реалізації пунктів Положення про моніторинг якості освіти недостатньо конкретизовані. Рекомендації: • більш чітко визначити механізми імплементації процедур контролю якості в нормативних документах • створити атмосферу зацікавленості науково-педагогічного персоналу в проведенні

регулярних аудитів показників якості освітнього процесу із належним обговоренням результатів проведених аудитів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета програми є чітко сформульованою: Забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців в галузі медицини, здатних розв'язувати комплексні проблеми, проводити оригінальні самостійні наукові дослідження та здійснювати науково-педагогічну діяльність. В УжНУ прийнята стратегія інноваційного розвитку (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662>), якою закладені основи стійкого інноваційного розвитку УжНУ, які забезпечать функціонування ефективної системи випереджальної підготовки елітних спеціалістів світового рівня, єдність наукової, навчальної та інноваційної діяльності. Таким чином, ОП перегукується з основними положеннями програми розвитку університету загалом. Місія Університету містить положення, які закладені в ОНП (стор. 15 Стратегії розвитку), а саме: а) основними видами діяльності університету є наукова та освітня діяльність на основі нових нетрадиційних технологій і принципів управління, що забезпечують багаторазове підвищення ефективності та якості педагогічної праці та навчальної роботи студентів; б) наукова діяльність інноваційного університету є провідною і орієнтована на отримання нових знань; освітня – на використання знань у навчальному процесі для підготовки фахівців; інноваційна – на комерціалізацію знань; в) наукова діяльність у дослідницько-інноваційному університеті здійснюється в рамках проведення фундаментальних і прикладних досліджень, замовниками та споживачами результатів яких виступають учасники та виконавці наступних етапів єдиного інноваційного процесу університету через ефективно діючу технологію трансферу наукових результатів.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Програмні результати навчання відповідають очікуванням роботодавців, основним з яких є сам університет. Тому ОНП передбачає освітні компоненти, спрямовані на педагогічну складову та набуття відповідних компетенцій (РН13, РН14, РН15). Аспіранти залучені до обговорення змісту та об'єму ОНП шляхом анкетування та через студентське самоврядування. Під час інтерв'ювання аспірантів вони зазначили, що ОНП 2016 року мала 60 кредитів і це переважувало час аспіранта і не дозволяло виконувати наукову роботу вчасно. Саме на прохання аспірантів ОП була скорочена спочатку до 35 кредитів ЄКТС (2018 р.), а потім до 30 кредитів ЄКТС (2019 рік). Разом з тим, під час обговорення питань об'єму та наповнення ОНП з викладачами з'ясувалося, що на їх думку програма є надто скороченою. Отже, експертна група пересвідчилася, що обговорення зацікавленими сторонами змін до ОНП відбувається, проте думки зацікавлених сторін різняться. В наданих документальних доказах проведених обговорень (наприклад, протоколах) із пропозиціями щодо внесення змін до ОНП і думок всіх сторін з приводу тієї чи іншої пропозиції, обґрунтування запропонованих змін недостатні. Під час інтерв'ювання роботодавців експертна група почула декілька побажань щодо компетенцій випускника ОНП, а саме: - Вміння аналізувати світову медичну літературу, вивчаючи її в оригіналі; - Навички спілкування з іноземними колегами англійською мовою; - Навички участі у міжнародних конкурсах наукових програм та інші. Ці компетенції передбачають високий рівень володіння англійською мовою. В ОП передбачено вивчення англійської, але кількість кредитів зменшена з 8 до 6. ЄГ було рекомендовано звернути увагу на побажання стейкхолдерів та переглянути цю позицію в бік збільшення кредитів з англійської мови. Аспіранти та випускники під час інтерв'ю зазначали, що їх очікування щодо відповідності всіх набутих навичок та теоретичних знань справдилися.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Інтерв'ю з вищим керівництвом академії та з гарантом програми, а також аналіз ОП засвідчив розуміння ними контексту ЗВО, у тому числі регіонального, складові якого мають неабиякий вплив на реалізацію освітньої програми. Під час відео-зустрічі ректор університету Смоланка В.І. виклав своє бачення особливостей регіонального

контексту (необхідність вивчати перебіг захворювань у жителів гір, результатів санаторно-курортного лікування у санаторних закладах Закарпаття та інше), окреслив сильні сторони університету (співпраця за договорами з університетами Європи, Америки, участь в програмі Еразмус+, Horizon 2020 та інше). У Закарпатській області функціонує науково-дослідна установа ДУ «Науково-практичний центр «Реабілітація» МОЗ України», та значна кількість санаторіїв, які займаються хронічними та мультиморбідними випадками та потребують наукових досліджень в реабілітології та суміжних напрямках. Інкorporація даного регіонального контексту проводиться через РН 1, РН 3, РН 4, РН 9, РН 10 та РН 11. Стратегія університету закладає основи інкорпорації міжнародного досвіду в освітні програми, включаючи ОП третього освітнього рівня. Під час розмови з аспірантами вони зазначили, що мають можливість приймати участь у міжнародних стажуваннях (аспірантка Паламарчук О.С. стажувалася в Італії), науково-практичних конференціях тощо.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Програмні результати навчання за ОП «Медицина» відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій третього освітнього рівня, яка передбачає здатність особи розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики (РН5 – формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження; РН6 – самостійно і критично проводити аналіз та синтез наукових даних; РН7 – розробляти план та дизайн наукового дослідження). Досягнення результатів навчання досягається шляхом виконання практичних завдань з обговоренням в аудиторії. Контроль виконання вимог освітніх компонентів проводиться на кафедрах як під час аудиторних обговорень, так і під час виконання контрольного тестового завдання. Контроль виконання наукового дослідження проводиться у формі звітування раз на рік про виконання індивідуального плану аспіранта, апробації результатів дослідження на конференціях, презентації результатів на науковому семінарі. ЕГ надані індивідуальні плани аспірантів (Фегер О.В., Коневич Н.Є, Паламарчук О.С.). Формою атестації випускників є публічний захист наукового дослідження. Обов'язкові освітні компоненти дозволяють досягти всіх компетентностей.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Мета ОНП узгоджується зі стратегією та місією ЗВО. Стратегія ЗВО спрямована на інноваційний розвиток та міжнародне співробітництво. Аспіранти залучені у міжнародні наукові програми стажувань в рамках виконаного дисертаційного дослідження. Програмні результати навчання відповідають 9-му рівню освіти за НРК. Обов'язкові освітні компоненти дозволяють досягти всіх компетентностей.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Освітня програма не містить ознак унікальності, ЕГ не встановила використання унікальних форм навчання або контролю. В наданих експертній групі документальних підтвердженнях обговорень ОП неповно відображені позиції всіх зацікавлених сторін, через що прийняття або відхилення тієї чи іншої пропозиції виглядає недостатньо аргументованим. За думкою частини стейкхолдерів, можливості для поглибленого вивчення англійської мови використовуються недостатньо. Тому ЕГ було рекомендовано звернути увагу на побажання стейкхолдерів та розглянути можливість збільшення кредитів з англійської мови.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

За сукупністю фактів, які були вивчені в рамках оцінки Критерію 1, враховуючи зазначені сильні сторони, а також те, що слабкі сторони (відсутність чіткої процедури документування зустрічей зі стейкхолдерами та прийняття рішень щодо внесення змін до ОНП) є несуттєвими, тому що не впливають на досягнення програмних результатів навчання, експертна група дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОНП складає 30 кредитів ЄКТНС, це відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту». Варто зауважити, що в результаті переглядів відбувалось скорочення за вказаним показником від 60 кредитів у 2016 році. Існує неузгодження в окресленні обсягу ОНП у відомостях про само оцінювання на сторінках 5 та 7, що розцінено радше як технічний огріх. Стандарт вищої освіти відсутній. У 2016 році набір здобувачів проводився згідно редакції ОНП, затвердженої 12.06.2016 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27705>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

В структурі ОНП виділені обов'язкові компоненти загальної та професійної підготовки, а також вибіркові компоненти (професійна та спеціалізована дисципліна). Може викликати заувагу розгляд загально філософських питань наукового методу в рамках віднесеної до професійної підготовки компоненти «Дизайн наукових досліджень та академічна доброчесність в медицині», проте, як виявилось на зустрічі із здобувачами освіти, така ситуація склалась внаслідок внесення змін до ОНП на врахування їхніх побажань. Навчання за освітньою складовою відбувається на першому році (див. у Навчальному плані за посиланням <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/25233>), хоча формально інформація про це в тексті власне ОП відсутня. Таким чином, здобуття мовних, світоглядно наукових, загально дослідницьких та поглиблення професійних навичок відбувається перед виконанням основного масиву наукової складової, що формує програму як логічну взаємопов'язану систему. Обов'язкові та вибіркові (відповідно до спеціалізації здобувачів) компоненти забезпечують досягнення мети (усі без винятку дисципліни) та програмних результатів навчання. Для прикладу, універсальні результати (ПРН1 і ПРН10) досягаються при вивченні усього комплексу дисциплін; дослідницького характеру (ПРН2, ПРН3, ПРН4, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН11) дисциплінами «Дизайн наукових досліджень та академічна доброчесність в медицині», «Дослідницькі навички в медицині», варіативними компонентами; викладацькі та організаційні навички (ПРН13, ПРН14, ПРН15) – «Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення занять», компонентами з вибіркового блоку тощо (див. табл. 5 ОНП). Досягнення навичок, які корелюють із загальними компетентностями (здатність до вдосконалення, автономної діяльності, пошуку, обробки та аналізу інформації, фахової комунікації тощо) забезпечується вивченням як гуманітарних, так і фахових дисциплін (див. табл. 4 ОНП). Окремо варто вказати, що успішне засвоєння дисципліни «Англійська мова медичного спрямування» сприяє досягненню цілого ряду програмних компетентностей (ЗК1, ЗК3, ЗК4, ЗК7, ФК2, ФК8, ФК9, ФК10) та результатів навчання (ПРН1, ПРН3 ПРН10, ПРН12) (табл. 4,5 ОНП).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми відповідає визначеній для неї предметній сфері: усі освітні компоненти мають безпосереднє відношення до визначеної області (Медицина), забезпечують фокусування ОНП на підготовку дослідників та викладачів. Це стосується, в тому числі, і предметів, які формують у здобувачів мовні, світоглядно-загальнонаукові та універсальні дослідницькі навички («Англійська мова медичного спрямування», «Дизайн наукових досліджень та академічна доброчесність в медицині», «Дослідницькі навички в медицині», «Аналіз результатів наукових досліджень в медицині»), оскільки всі вони за формою і змістовим наповненням (див. робочі програми за посиланням https://drive.google.com/drive/folders/1jCsYeDMX5NE6JvXFuHGggbmuHhN1Fxi_) мають яскраво виражене медичне спрямування. Набуття викладацьких навичок відбувається в процесі вивчення компоненти «Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення занять», участі в освітньому процесі в клінічних підрозділах відповідно до спеціалізації здобувачів, де враховується специфіка викладання на кафедрах медичного профілю.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Процес формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти за ОНП має кілька складових. Зокрема, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (див. за посиланням

<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/25262>), він забезпечується через вибір частини навчальних дисциплін із запропонованого переліку, виконання наукового дослідження за індивідуальним планом (п. 3.11), реалізацію права на академічну мобільність (п. 3.13). Варіативна складова програми скомпонована у 2 блоки: професійні (Доказова медицина, Аналіз результатів наукових досліджень у медицині) та спеціалізовані (відповідно до фахової спеціалізації здобувачів) дисципліни. Загальний обсяг вибіркових компонентів складає 12 кредитів ЄКТС (40% від освітнього наповнення). Здобувач має можливість вибору однієї дисципліни з кожного блоку. Процедура вибору дисциплін детально врегульована Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963>). Оскільки викладання предметів з варіативної складової починається вже в осінньому семестрі першого року, то запис на них, відповідно до п. 4.4, проводиться під час подачі оригіналів документів для зарахування на навчання у приймальній комісії Університету з наступним уточненням протягом перших 2х тижнів навчання. Документом передбачена також можливість вибору дисциплін з варіативних списків інших освітніх програм та рівнів вищої освіти (п. 4.6), в тому числі – в інших ЗВО (п. 2.3). Робочі програми, розклад за вибірковими дисциплінами оприлюднений на офіційному сайті ЗВО (за посиланням: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29121>). На зустрічі із здобувачами засвідчена практична реалізація декларованих закладом схем індивідуального вибору освітніх складових. Разом з тим, проведено опитування здобувачів (зразок опитувальника у pdf файлі Медицина - Google Форми (відповіді)-1) виявило присутність зауваг з цього приводу в 41,6% респондентів. Так, на запитання «Чи в повній мірі реалізовується право вільного вибору дисциплін в межах освітньої програми, за якою ви навчаєтесь?» відповіли «Так» - 21, «Частково» - 12, «Ні» - 3 з 36 опитаних. Варто зауважити, що список спеціалізованих дисциплін (ВБ2) формується відповідно до спеціальностей здобувачів, вже зарахованих на ОНП (із зустрічі з академічним персоналом), що формально порушує вимоги п. 4.3 Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у ДВНЗ «УжНУ». При цьому, для прикладу, у 2020 році через відсутність аспірантів відповідного фаху для додаткового вивчення не пропонуються фундаментальні та загальні медичні дисципліни, окремі аспекти яких могли б перебувати в колі наукових інтересів здобувачів-клініцистів.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів забезпечується різними способами. Так, здобувачі освіти є сертифікованими фахівцями, що проводять повноцінну лікарську діяльність в базових клінічних закладах різної форми власності, в договорах про співпрацю з якими, з-поміж іншого, передбачена можливість проведення наукових досліджень, госпіталізації співробітниками кафедр Університету до 15% пацієнтів (див. документи за посиланням <https://drive.google.com/drive/folders/192amyJgUK6fMbDx3O2ia7zchtKI7nmAA?usp=sharing>). На зустрічах з представниками роботодавців, здобувачами наведені приклади такої роботи, зокрема, у виступах директора КНП «ЗОКОД», завідувача кафедри Русина А.В.; засновника ПП «Асклепій», завідувача кафедри Андрашко Ю.В.; медичного директора КНП «Обласний клінічний центр нейрохірургії і неврології» Смолянки А.В., аспірантів Дутки О.О., Добоша В.М.. Один із респондентів-здобувачів після завершення магістерської програми в іншому ЗВО (прізвище не вказується з етичних міркувань) вступив на ОНП, з-поміж іншого, і задля набуття практичних вмінь високого рівня зі своєї спеціальності (нейрохірургія). Високий рівень фахової практичної підготовки (зокрема, з хірургічних дисциплін) відмітили також випускники аспірантури, що взяли участь у відкритій зустрічі. Компетентності з блоку універсальних дослідницьких та лінгвістичних навичок набуваються не лише в процесі індивідуальної роботи над дисертаційними проєктами, а й під час практичних занять в ході вивчення дисциплін Дослідницькі навички в медицині, Аналіз результатів наукових досліджень в медицині, Англійська мова медичного спрямування: здобувачі виконують індивідуальні завдання з пошуку й аналізу наукової інформації, статистики, наукового письма, наукового публікування й рецензування, презентації наукової роботи, пошуку й оформлення заявок на фінансування наукової діяльності тощо. Учасники зустрічей з ЕГ (із здобувачами, відкритої) підтверджували важливість та практичне спрямування такої діяльності та відмічали при цьому високий рівень викладачів, котрі самі мають підготовку еталонного рівня.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Оволодіння комунікативними та соціальними навичками здобувачами у відповідності до заявленої мети здійснюється різними способами. Так, при вивченні дисциплін Дизайн наукових досліджень та академічна доброчесність в медицині, Дослідницькі навички в медицині, Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення занять, Англійська мова медичного спрямування практикується групова робота, робота в парах, проведення диспутів, підготовка та проведення презентацій, в т.ч. англійською мовою по типу імітації реальної роботи на науковому заході (з виступу О.Девіняка на зустрічі з академічним персоналом). Окрім того, соціальні навички предметно конкретизуються в робочих програмах практично всіх навчальних дисциплін (див. за посиланням https://drive.google.com/drive/folders/1jCsYeDMX5NE6JvXfUHGggbmuHhN1Fxi_). Їх відпрацювання здійснюється також в поза аудиторний час (взаємодія з науковим керівником, професійна діяльність в медичних колективах, соціалізація через спілкування на наукових заходах, в професійних асоціаціях тощо (засвідчено здобувачами на відповідній зустрічі з ЕГ).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Організація освітнього процесу за ОНП деталізована у «Положенні про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (див. за посиланням <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/25262>). Документ визначає самостійну роботу «...основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час» (п. 5.5), а її обсяг і зміст деталізується в навчальних планах і робочих програмах дисциплін. В межах ОНП частка самостійної роботи складає 40%-60% часу, відведеного на вивчення дисциплін (див. у робочих програмах за посиланням https://drive.google.com/drive/folders/1jCsYeDMX5NE6JvXFuHGGgbmuHhH1Fxi_), що демонструє цілком реалістичну оцінку тривалості поза аудиторної підготовки, у середньому потрібної здобувачеві для належного опанування освітніх компонентів. Заклад врахував побажання здобувачів освіти не лише стосовно скорочення освітньої складової до 30 кредитів (пор. ОНП 2016 та 2019 років), а й зменшення аудиторного навантаження, що неодноразово підкреслювалось на зустрічах із здобувачами, академічним персоналом та структурами, відповідальними за реалізацію ОНП. Моніторингу задоволення здобувачів освітньою складовою програми проводиться шляхом їх анкетування. Так, за результатами опитування, проведеного у 2020 році, на запитання «Чи співпали Ваші очікування щодо обраної освітньої програми з її реальним змістом?» 26 респондентів відповіли «Так», 10 – «Частково», негативних відповідей не було.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

У відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет», Розділ 3 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/25262>), дуальна форма освіти на ОНП не передбачена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

До сильних сторін ОНП за Критерієм 2 належить забезпечення виконання вимог щодо обсягу, змістового наповнення, структурованості, наступності у викладанні дисциплін. Засвоєння здобувачами необхідних компонентів дає змогу досягати програмних результатів навчання. Достатньо компонентів винесено у вибіркового блоку, врегульована процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії. У викладанні активно використовуються методи практичної підготовки, забезпечується оволодіння соціальними навичками.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Істотні недоліки відсутні. В якості рекомендації: перелік спеціалізованих варіативних дисциплін (ВБ2) формувати та оприлюднювати у строки, передбачені п. 4.3 Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у ДВНЗ «УжНУ» (або привести у відповідність вимоги регламентуючого документа та існуючу практику іншим способом); включати у нього базові медичні дисципліни незалежно від набору здобувачів. З метою реалізації досліджень, що перебувають на стику спеціальностей, а також поглибленого вивчення окремих аспектів доклінічних дисциплін при виникненні такої необхідності - передбачити можливість проходження кількох вибіркового компонентів чи їх елементів одним здобувачем. В тексті ОНП вказати строки виконання (1,2 семестри першого року) освітньої складової.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

За критерієм 2 загалом простежується відповідність за відсутності суттєвих недоліків.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОНП прописані в Правилах прийому до аспірантури та докторантури Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», котрий існує як Додаток А до Правил прийому до ДВНЗ «УжНУ» (Посилання на документ, чинний для 2020 року: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11081>). Вимоги до контингенту, процедура вступу і критерії зарахування на ОНП регламентовані чітко і недвозначно. Запропоновані правила конкретні, зрозумілі, не містять жодних дискримінаційних положень, відповідають вимогам пп. 18-24 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>). Усі зацікавлені особи можуть ознайомитись з Правилами на офіційному веб-сайті ЗВО за посиланнями <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient/phd>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11081>, навігація досить зручна.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вимоги до контингенту, в також форма і зміст вступних випробовувань достатньо повно враховують особливості ОНП. Так, окрім іспиту з фаху та іноземної мови, контролюються базові навички наукової діяльності. З цією метою передбачено випробування у вигляді презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень. Також передбачена і чітко регламентована можливість отримання додаткового балу за попередні наукові здобутки вступника, при цьому обрахунок ведеться прозоро, за наперед затвердженою шкалою, оприлюднюється до початку вступних випробувань. Програми вступних іспитів з фахових дисциплін та іноземної мови заздалегідь оприлюднюються на офіційному сайті ЗВО (див., відповідно: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9674> <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9656>

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання здобувачів за ОНП, отриманих в інших ЗВО, передбачене в п. 6.11 «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/25262>), регулюється «Положенням про академічну мобільність у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8324>), «Положенням про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20131>). Прописані в документах норми чіткі та зрозумілі, не містять дискримінаційних положень. Слід зауважити, що існують конкретні приклади повноцінного використання здобувачами права на академічну мобільність, зокрема, наведений у Відомостях про само оцінювання випадок аспірантки Х. Щубелки підтверджувався на зустрічі із здобувачами.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура зарахування результатів навчання, отриманих в неформальній освіті, на інституційному рівні врегульована в «Положенні про порядок визнання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» (оприлюднене на офіційному сайті ЗВО за посиланням <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>). Також, згідно п. 6.2 Правил прийому на навчання за ОНП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11081>) передбачається звільнення від вступних іспитів з англійської мови з виставленням максимального балу у тих випадках, коли вступник «підтвердив свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з

мовної освіти або аналогічного рівня)», що відповідає вимогам п. 20 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)».

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильними сторонами ОНП за критерієм 3 слід вважати належне виконання вимог щодо чіткості, зрозумілості, рівня оприлюднення, відсутності дискримінаційних положень та врахування контексту програми у правилах прийому на навчання. Зміст вступних іспитів з фахових дисциплін та іноземної мови оприлюднений, підрахунок вступного балу відбувається визначено і прозоро. Передбачена і регламентована можливість зарахування результату навчання з англійської мови, отриманого в неформальній освіті, визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Істотні недоліки відсутні.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

За критерієм 3 загалом простежується відповідність за відсутності суттєвих недоліків.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Вивчення Таблиці 3 у Відомостях, а також текстів РП дисциплін дозволяє пересвідчитись, що визначені форми навчання та викладання на ОНП сприяють досягненню ПРН (для прикладу: «ситуаційні завдання з планування дослідження» для досягнення ПРН1, ПРН4, ПРН6, ПРН7; «практичне завдання з розробки дизайну та плану дослідження» - ПРН7; «практичні заняття з розв'язанням ситуаційних статистичних задач» - ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН4, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН10, ПРН11; «підготовка графіків» - ПРН6, «виступ з презентацією результатів або розгорнутого плану власних досліджень», «доповіді на конференціях, асоціаціях, нарадах» - ПРН12), їх творче удосконалення («написання есе на етично чутливу тему» - ПРН16, ПРН17 тощо). Під час спілкування на зустрічах ЕГ отримала достатньо свідчень того, що освітній процес за ОНП відповідає вимогам студентоцентрованості. Зокрема, здобувачка О.Паламарчук розповіла, що з ініціативи аспірантів проведено скорочення освітньої складової до одного року, що дало змогу сконцентруватись на виконанні дисертаційних досліджень. За пропозицією здобувачів-клініцистів аудиторні заняття організовані в післяобідній час, що забезпечило можливість активніше залучатись до роботи в лікувальних закладах (з виступів професорки Горленко О.М., доцента Девіняка О.Т.). Заняття на дисциплінах спеціалізованого вибіркового блоку плануються за індивідуальним розкладом (що, власне, і трактується як розклад «знизу догори»). З огляду на задоволення пропозицій та потреб здобувачів відбулась концентрація необхідного для молодого науковця освітнього матеріалу в двох обов'язкових освітніх компонентах (з виступу доц. Девіняка О.Т.). При плануванні теми дисертаційного дослідження враховується напрям практичної діяльності здобувача (приклад роботи з неонатології у одного з аспірантів навела професор Горленко О.М.). Забезпечення академічної свободи визначається серед засадничих принципів відповідно до п. 5.5 «Положення» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/25262>). Конкретизація стосовно реалізації наукової складової подана в п. 3.13. Імплементация вказаного принципу відбувається, з-поміж іншого, за рахунок генерування ситуацій, під час яких здобувачі можуть демонструвати критичне ставлення до обговорюваних проблем (для прикладу, резонансних проявів не доброчесності та містифікацій, проявів фальсифікації та фабрикації в наукових дослідженнях, етики медичних досліджень – див. у РП дисципліни «Дизайн наукових досліджень та академічна доброчесність в медицині» за посиланням https://drive.google.com/drive/folders/1jCsYeDMX5NE6JvXFuHGGgbmuHhN1Fxi_). Важливе значення має також різноманіття перелічених в РП методів навчання та викладання на ОНП, вони дають змогу здобувачам та викладачам вільно проявити власні ідеї й напрацювання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація про освітній процес за ОНП на офіційному сайті ЗВО представлена здебільшого в навчальних планах та робочих програмах дисциплін (пошук, відповідно: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/25233>, https://drive.google.com/drive/folders/1jCsYeDMX5NE6JvXFuHGGbmuHhH1Fxi_). Окрім того, як розповідали здобувачі на зустрічі з ЕГ, детальні інструкції надаються на зустрічі з співробітниками деканату медичного факультету, відділу аспірантури та докторантури університету, під час першого заняття з відповідної дисципліни; активно застосовуються месенджери, навчальні платформи. На думку аспірантів, інформація про цілі, зміст та очікувані результати навчання, дисципліни, які вони вивчають, порядок та критерії оцінювання є достатньою, доступною, зрозумілою і переважно вчасною (хоча трапляються випадки запізнілого інформування). Експертна група звернула увагу на той факт, що у вільному доступі відсутні зразки контрольних завдань з дисциплін.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень передбачене при виконанні як освітньої, так і наукової складової ОНП. Зокрема, при вивченні обов'язкових дисциплін здобувачам пропонується вирішення завдань з формулювання наукових ідей, розробки плану та дизайну дослідження, статистичної обробки інформації, побудови графіків та діаграм, підготовка презентацій, імітація виступів та участі в дискусії на фаховому зібранні (українською і англійською мовами), написання наукової статті, складання рецензії на статтю, в т.ч. за вимогами видань, включених до науково-метричних баз (інформація з виступів О. Девіяка, О. Горленко на зустрічі з академічним персоналом; також див. табл. 5 Відомостей про самооцінювання). Виконання наукової складової ОНП передбачає проведення власних наукових досліджень, написання та захист дисертації (див. у «Положенні про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/25262>), при цьому підготовка та публікація наукових статей, оприлюднення отриманих результатів через виступи на наукових зібраннях різних рівнів є обов'язковими елементами процесу.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення викладачами змісту освіти на основі найновіших досягнень і сучасних практик у медичній галузі є сталою практикою при реалізації ОНП. Основним механізмом такого оновлення є щорічний перегляд та оновлення робочих програм. Практикується ознайомлення здобувачів з останніми практиками, настановами, законодавчими змінами, що відбуваються в освітньому, науковому, власне медичному середовищі. Детальні приклади нещодавніх доповнень в тематичні плани подані на сторінках 11-12 Відомостей про само оцінювання. Серед актуальних новацій варто окремо відмітити включення в навчальний план дисципліни Дизайн наукових досліджень та академічна доброчесність в медицині теми «Клінічні випробування», застосування в освітньому процесі останніх нормативних документів та керівництв (для прикладу: Настава МОЗ «Належна клінічна практика» <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/uk/v0095282-09#n3534>), електронних ресурсів з постійним оновленням інформації (як Державний реєстр клінічних випробувань <https://clinicaltrials.dec.gov.ua/>; Міжнародний реєстр клінічних випробувань <https://clinicaltrials.gov/>; Систематичні огляди та мета-аналізи Кокрейнівського співтовариства <https://www.cochranelibrary.com/>, сайт Євгена Ніколаєва про академічну доброчесність <https://www.skeptic.in.ua/>, сайт про помилки і фальсифікації в наукових дослідженнях в Україні <http://false-science.ucoz.ua/>, сайт Елізера Юдковскі про раціональність, когнітивні помилки та психологію <https://www.lesswrong.com/>, реєстр медико-технологічних документів <https://www.dec.gov.ua/mtd/home/>, тощо).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Відповідно до «Стратегії інтернаціоналізації Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20139>), міжнародна співпраця визначена важливою інституційною політикою. В ч. II документу вказано, що ЗВО співпрацює з понад сотнею іноземних партнерів з Китаю, США, Великобританії, Німеччини, Бельгії, Іспанії, Італії, Хорватії, Угорщини, Румунії, Литви, Польщі, Чехії та Словаччини та ін.; з вересня 2018 року приєднався до Великої Хартії університетів; співпрацює в рамках Конференції ректорів Дунайського регіону (зокрема, через спільну реалізацію різних проєктів ЄС, серед яких у першу чергу Horizon 2020 року, Life +, Interreg, Erasmus+); у квітні 2015 року на базі закладу утворено Міжнародний консорціум університетів, до якого увійшло 18 зарубіжних та українських ЗВО. Протягом 2014-2019 років відділом міжнародних зв'язків ДВНЗ «УжНУ» розроблено та підготовлено 85 договорів з предметними

додатками із європейськими університетами. Здобувачі ОНП «Медицина» залучаються до програм міжнародної мобільності: О.Лешко в рамках програми Erasmus+ проходила піврічне наукове стажування в University of Foggia, Італія; Х.Щубелка стажувалась в Oakland University, USA. Здобувачі, що мають спеціалізацію з нейрохірургії, є слухачами Європейських чотирирічних курсів (виступ ректора професора Смоланки В.І.); М.Ловга стажувався в США, Ізраїлі; фахівці-неврологи беруть участь в щорічних міжнародних конференціях (проводяться в Ужгороді та за кордоном – з розповіді професора Ороса М.М.,); аспіранти гастроентерологічної спеціалізації – в профільному щорічному конгресі в Угорщині (виступ професора Сірчак Є.С.). Таким чином відбувається безпосереднє ознайомлення здобувачів із сучасними досягненнями світової науки відповідно до їх фаху та наукових інтересів.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Серед сильних сторін ОНП за Критерієм 4 слід назвати: достатню дієвість методів навчання стосовно досягнення його результатів; чітке виконання вимог щодо студентоцентрованості та забезпечення академічної свободи здобувачів та викладацького складу, імплементації в освітній процес дослідницької складової. Розробка і впровадження на інституційному рівні практик інтернаціоналізації освіти сягає взірцевого рівня.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Істотні недоліки відсутні. Задля усунення недоліків «...формального документа на кшталт робочої програми» та з метою повнішого інформування здобувачів з особливостями викладання, вимогами курсів, контрольними завданнями рекомендовано розробити силабуси дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

За критерієм 4 загалом простежується відповідність за відсутності суттєвих недоліків.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими та дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання. Відповідно до робочих програм дисциплін, засобами оцінювання є виступи на практичних заняттях; виконання та складання професійно орієнтованих навчальних завдань (запитання, вправи, задачі) різного рівня складності (репродуктивні, частково-пошукові, проблемні); укладання портфоліо; виконання тестових завдань та складання завдань у тестовій формі; практичні завдання (пошукові, аналітичні, синтетичні, обчислювальні) для виконання на комп'ютері; комп'ютерні та письмові тести; написання есе, анотації до наукової статті, рецензії на наукову статтю; підготовка та доповідь презентації власних наукових результатів або розгорнутого плану дослідження; ситуаційні завдання для письмового розв'язання; задачі із статистичного аналізу результатів медичних досліджень. Крім того, здобувачі вищої освіти звітують про виконання власного наукового дослідження один раз на рік. У відкритому доступі зразки контрольних завдань відсутні.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт, на даний момент не затверджений. Згідно п 30 постанови КМУ №261 від 23.03.2016 «Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою

на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації». Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Згідно «Положення про оцінювання навчальних досягнень...» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/16074>) та Положення про порядок та методику проведення семестрових екзаменів та заліків (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>) є чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів. Оцінювання результатів навчання здійснюється на основі результатів модульного та підсумкового контролів (залік, іспит). Порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторне проходження описане в Порядку оскарження результатів (апеляції) в ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967>. Запобігання конфлікту інтересів регламентоване Пунктом 8 Етичного кодексу ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/22896> та Положенням про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>). Зі слів здобувачів вищої освіти випадків конфліктних ситуацій та випадків оскарження оцінювання не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентовані Положенням про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>), також в Ужгородському національному університеті діє Етичний кодекс ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/22896>, якого мають дотримуватися учасники освітнього процесу. Здобувачі вищої освіти знають про академічну доброчесність, та мають можливість безоплатно перевіряти власні роботи на плагіат. Академічна доброчесність включена в ОК2 Дизайн наукових досліджень та академічна доброчесність в медицині.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Ужгородський національний університет одним з перших почав впроваджувати політику академічної доброчесності в свою діяльність.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Здобувачі вищої освіти не мають змоги самостійно ознайомитися з інформацією щодо оцінювання по дисциплінах (перелік запитань, тестів тощо) на офіційному сайті ЗВО. Рекомендовано розробити раціональні форми донесення цієї інформації на зразок Силабусів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

В цілому, контрольні заходи, порядок оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється та дозволяє досягти необхідного результату.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, які входять до групи забезпечення ОНП «Медицина» відповідає тим дисциплінам, які вони викладають. Всі викладачі мають науковий ступінь, наукові праці в журналах, внесених до наукометричних баз, у т.ч. до баз Scopus та Web of Science за останні 5 років. В Університеті є внутрішній репозиторій, який містить публікації викладачів. Як один з прикладів: дисципліни «Дизайн наукових досліджень та академічна добросесність в медицині» та «Дослідницькі навички в медицині» викладає к.фарм.н. Девіняк О.Т., який є експертом Експертної ради МОН з експертизи наукових проектів, секція 15 «Біологія, біотехнологія та актуальні проблеми медичних наук» та експертом Експертної ради МОН з експертизи наукових проектів молодих учених, секція «Розробка і впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, фармацевтики, профілактики та лікування захворювань; біотехнології». Дисципліну «Інновації в сучасній педагогіці» викладає д.пед.н., професор Староста В.І. має наукові публікації в наукометричних журналах за профілем (1. Староста В. І., Попадич О. О. Деякі чинники адаптації студентів-першокурсників в умовах класичного університету. Ukrainian Journal of Educational Studies and Information Technology, 2018 Vol. 6. No. 2. pp. 16-26 ISSN: 2521-1234; Староста В. І., Попадич О. О. Мотивація навчальної діяльності студентів-першокурсників у процесі їх адаптації в умовах класичного університету. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. 2019. Вип. 2(45). С. 173-177. ISSN 2524-0609).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

На всі посади професорсько-викладацького напрямку проходить конкурс, регламентований «Інструкцією про порядок заміщення на конкурсній основі. Чинний Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в ДВНЗ «УжНУ» введено в дію наказом ректора №91/01-17 від 12.10.2016 р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10570>). Інформація про вакансії розміщується на сайті університету на сторінці відділу кадрів (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_personal/vacancies), де зазначені вакантні посади та вся необхідна інформація щодо участі у конкурсі. Інформація є відкритою та доступною. Процедура проходження конкурсного відбору є зрозумілою та чітко документованою. Обговорення кандидатури на вакантну посаду проходить у декілька етапів та затверджується на радах факультету та університету.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Університет активно залучає фахівців з практичної ланки охорони здоров'я як досвідчених спеціалістів. Наприклад, до викладання спецкурсів з онкології та анестезіології, а також до керівництва аспірантами за даним напрямком, залучений директор КНП «Закарпатський обласний клінічний онкологічний диспансер», д.мед.н., професор Русин Андрій Васильович.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ОНП «Медицина» у більшості спрямована на підготовку власних науково-педагогічних кадрів. До аудиторних занять залучені ті фахівці, які є спеціалістами у своїй галузі та мають відповідну професійну підготовку. Одночасно з цим вони є співробітниками університету. Наприклад, Чопей І.В. викладає дисципліну «Сучасні питання гастроентерології» є виконавцем міжнародних рандомізованих клінічних досліджень з пульмонології, гастроентерології, кардіології, ревматології, нефрології. За останні 12 років взяв участь у 60 міжнародних рандомізованих клінічних дослідженнях в якості головного дослідника.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В університеті створена система рейтингування, яка прописана у Положенні про рейтинг (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20421>). Це створює конкурентні умови для професорсько-викладацького складу. Університет запровадив практику преміювання викладачів та аспірантів за публікацію статей у базах Scopus та Web of Science. Це підтверджували всі учасники відео-конференцій, у яких запитували про університетські мотиваційні програми. Викладачі та аспіранти мають можливість безоплатного доступу до зазначених вище наукометричних баз, приймають участь у міжнародних наукових програмах в рамках грантів за програмою Еразмус+ та інших (доц. Девіняк О.Т. проходив 2-тижневе стажування з питань освіти в Університеті ветеринарної медицини та фармації в м. Кошіце у 2018 році, 2-тижневе стажування у різних закладах медичної освіти штату Орегон, США у 2019 році).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В університеті існує практика анкетування аспірантів, де одним із критеріїв, за яким оцінюється викладач, є «Намагання навчити». Це є своєрідним стимулом для викладачів бути високо оціненими студентами та аспірантами. Також, наприклад, IT-центр університету періодично проводить тренінги по оформленню презентацій, роботі з електронними документами, роботі в системі електронного навчання. Крім того, проводяться щорічні навчально-методичні семінари та тренінги з питань роз'яснення нововведень у навчальній та науковій діяльності правового та інноваційного характеру та розвитку викладацьких вмінь. Остання серія тренінгів стосувалася переходу на процес дистанційного навчання за допомогою сайту e-learn.uzhnu.edu.ua через карантин, що свідчить про оперативне реагування університету на виклики сьогодення.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Навчально-педагогічний персонал бере активну участь в наукових та навчально-методичних конференціях, а також в професійних стажуваннях, тренінгах в рамках міжнародного співробітництва. Постійне підвищення професійного рівня викладачів відбувається за всебічної підтримки університетом. До практичних занять та до проходження практики залучаються фахівці, які працюють у практичній медицині та є залученими у міжнародні науково-практичні проекти. Існує система рейтингування та преміювання за досягнення

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Зважаючи на наведені сильні сторони, а також ті кроки вдосконалення якостей науково-педагогічного персоналу, які робить університет як відповідь на вимушене швидке переформатування принципів вищої освіти у зв'язку із пандемією, ЕГ дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню А за критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

УжНУ має потужну наукову бібліотеку (<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>) площею 5084,06 м² з 608558 примірників навчальної літератури та 822130 примірників наукової літератури (приблизно 73-75000 медичного напрямку) станом на початок 2019 року. Університет має підписані договори про спільну діяльність з 16 закладами охорони здоров'я та користується переданими навчальними приміщеннями та лабораторіями. На базах кафедр є: комп'ютерний електрокардіологічний комплекс КардіоЛаб ХМ широкого спектру; спірографічний комплекс

СпіроКом; реографічний комплекс РеоКом; система комп'ютерної енцефалографії НейроКом з відповідним програмним забезпеченням; аналізатор газів крові та аналітів; автоматичний біохімічний аналізатор; неінвазивний апарат вентиляції легень, апарат ШВЛ для новонароджених, закритого та відкритого типу к'ювез; ультразвуковий апарат Аріелта 60, центрофуга, термостат, ваги для зважування, пристрій для фототерапії; електрокоагулятор, дермоскоп, ваги дитячі, маніпуляційні кабінети, холодильні камери для зберігання біологічних зразків крові; спірометр; гематологічний аналізатор, апарат для рентгенографії; ендоскопи Олімпус. Симуляційний центр з манекенами та відповідним програмним забезпеченням до них.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

УжНУ входить до когорти закладів вищої освіти з повноцінним офіційним доступом до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Навчально-методичне забезпечення дисциплін ОП доступне аспірантам через доступ Google Disc або на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. На базі університету функціонує басейн, до якого здобувачі вищої освіти мають доступ, та відкриті спортивні майданчики. На медичному факультеті функціонує студентське самоврядування, рада молодих науковців, а також ініційований студентами гурток КОДОН для поглибленого вивчення клінічних питань та гурток з вдосконалення медичної англійської. Фінансування ОСС здійснюється відповідно до законодавства України, щодо ради молодих науковців, то ніякого фінансування воно не отримує. Теоретичний корпус медичного факультету має оформлений санітарний паспорт та висновок про відповідність вимогам пожежної безпеки. На кафедрі фармацевтичних дисциплін знаходиться аптечка для першої медичної допомоги.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

В основному освітня, організаційна, інформаційна та консультативна підтримка аспірантів спеціальності 222 «Медицина» проводиться деканатом медичного факультету в особі заступника декана Девіняка О.Т., який одночасно є викладачем на даній ОП, та відділом аспірантури та докторантури УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/science-aspirant>). На офіційному сайті ЗВО є інформація про розклад занять, але не для всіх форм навчання (на час акредитаційного візиту розклад для здобувачів за заочною формою відсутній). Соціальна підтримка здобувачів вищої освіти здійснюється через успіхи здобувача в науковій роботі, так ті аспіранти, які мають публікації в Scopus або Web of Science отримують фінансову винагороду за свою діяльність. Зі співбесіди з здобувачами вищої освіти встановлено, що в УжНУ немає віваріуму і необхідних лабораторних тварин здобувачі купляють самі.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Зі слів представників адміністрації УжНУ: Для осіб, які потребують додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі, наказом ректора затверджується індивідуальний графік відвідування аудиторних занять та складання сесії (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20152>). Наказом №424/01-04 від 31.05.2018 р. затверджено Порядок супроводу осіб з інвалідністю, а також визначено відповідальних осіб за виконання даного порядку супроводу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22035>). Аспірантів з особливими освітніми потребами наразі на ОП «Медицина» немає. Проте при дистанційній екскурсії УжНУ не було виявлено пандусів, ліфту, чи кнопки виклику.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Врегулювання конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>). Зі слів здобувачів вищої освіти: під час реалізації ОП конфліктних ситуацій не було. Аспіранти знають, що вони можуть перездати оцінку з якою не погоджуються, проте таких випадків не було. В УжНУ діє Етичний кодекс, яким передбачено наступне: Етика і юридична відповідальність – категорії нерозривні. Основними загальноетичними принципами є: порядність, чесність, співчуття, ввічливість, відповідальність, милосердя, повага до прав та гідності особистості (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/22896>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

УжНУ входить до когорти закладів вищої освіти з повноцінним офіційним доступом до наукометричних баз Scopus та Web of Science. ЗВО активно заохочує здобувачів вищої освіти публікуватися в наукометричних базах Scopus та Web of Science.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Здобувачі вищої освіти, наукова робота яких включає досліди на лабораторних тваринах, закуповують їх за власний кошт, рекомендовано ЗВО організувати процедури оплати. Інформаційна підтримка здобувачів вищої освіти недостатньо організована для заочної форми навчання, рекомендовано оптимізувати інформаційну роботу з аспірантами та більше залучати до роботи відділ аспірантури та докторантури. Обладнати теоретичні корпуси кнопками виклику, пандусами, тощо

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

За даним критерієм, освітнє середовище та матеріальні ресурси дозволяють здобувачам вищої освіти пройти освітню складову та виконати власне наукове дослідження, проте є незначні недоліки. Група дійшла висновку щодо оцінки В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП визначені Положенням про порядок розроблення, моніторинг, та періодичний перегляд освітніх програм у ДВНЗ «УжНУ», яке є публічно доступним та знаходиться за посиланням <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>. Згідно п.3.3 Положення про «Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм» обговорення необхідності змін повинно обговорюватися зі всіма стейкхолдерами, що повинно бути забезпечено на рівні факультету. Результати факультетського моніторингу повинні обговорюватися на засіданнях науково-методичної комісії та вченої ради факультету. Критерії удосконалення формуються шляхом анкетування НПП, студентів, випускників, роботодавців. Під час зустрічей зі всіма зацікавленими сторонами ЕГ не знайшла документального підтвердження переліку змін ОНП, які обговорювалися з широким колом стейкхолдерів, хоча в усній формі вони про це розповідали. ЕГ наданий протокол №7 засідання вченої ради медичного факультету від 25.06.2020, куди були запрошені роботодавці. Гарант ОНП професор Болдіжар П.О. доповіла про результати анкетування аспірантів різних років навчання, а також про факт обговорення змін до ОНП. Однак в протоколі не зазначено ті пропозиції, які було прийнято, а які були відхилені чи відтерміновані. ЕГ рекомендовано детальніше протоколювати перелік пропозицій змін для внесення в ОНП із зазначенням тих, які прийнято для реалізації.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі освіти залучаються до процесу моніторингу ОНП за допомогою наступних механізмів: аспіранти входять до складу вченої ради факультету та університету (представники від аспірантів та від ради молодих вчених), і, відповідно, регулярно приймають участь у процесі затвердження ОНП. Також аспіранти мають змогу під час анкетування висловити свої побажання, порівняти очікування і отримання знання/навички під час навчання на ОНП. Гарант надала ЕГ приклади анкет аспірантів та аналіз результатів анкетування. Також було надано протокол №7 засідання ради факультету від 25.04.2019 про зміни в ОНП, в якому зазначено необхідність заміни дисципліни «Теорія та методологія класичної та сучасної філософії» на іншу за результатами анкетування аспірантів. Вказано, що дана дисципліна не відповідає освітнім інтересам аспірантів-медиків. Незрозумілим залишається процедура обговорення необхідності задоволення такого побажання, враховуючи вимоги до компетенцій випускника ОНП формування системного наукового світогляду та загального культурного кругозору.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Аналіз результатів зустрічей з роботодавцями підтвердив, що вони залучені до процесу забезпечення якості ОНП. Роботодавці під час інтерв'ювання зазначали, що підготовка здобувачів за ОНП відповідає сучасним вимогам практичної медицини, вони задоволені рівнем теоретичної та практичної підготовки аспірантів. У той же час вони зазначали про необхідність підвищення рівня знань англійської мови, що надасть можливість більш активного залучення у міжнародні наукові та науково-практичні проекти, а це, у свою чергу, дозволить опанувати нові діагностичні та лікувальні технології, розширить можливості для осучаснення матеріально-технічної бази.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Випускників даної ОНП ще не було. Працевлаштування випускників та їхні кар'єрні перспективи не будуть представляти собою проблему, оскільки і заклади охорони здоров'я, і заклади медичної освіти потребують припливу нових висококваліфікованих професіоналів. Крім того, молоді спеціалісти з науковим ступенем завжди є затребуваними самим університетом у якості педагогічних кадрів.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Згідно Наказу Міністерства освіти і науки України від «01» червня 2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від «21» грудня 2017 № 1648), який затверджує структуру Стандартів вищої освіти, згідно яких структуруються і освітні та освітньо-наукові програми, містить формат структури, в якій п.VII передбачено необхідність описання вимог до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, яких дотримуються під час реалізації ОНП. Дана ОНП не містить такого пункту, тому незрозумілим є формат та процедури внутрішнього моніторингу якості забезпечення програмних результатів навчання. Слід зазначити, що університетом розроблено Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>) та Положення про моніторинг якості вищої освіти (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>). ЕГ під час відео-зустрічей з відділом внутрішнього контролю якості не змогла дійти до впевненого висновку про ефективність існуючої системи якості. Співробітники зазначали, що проводяться взаємовідвідування лекцій та практичних занять досвідченими викладачами, а також існує система проведення ректорських контролів. Однак ці заходи, скоріше за все, мають формальний характер, оскільки на більшість запитань щодо процедур системи якості, моніторингу навчальних та наукових процесів, їх періодичності керівник відділу відповіді не змогла. В університеті пропагується принцип нульової толерантності до академічної недобросовісності, розроблено відповідне Положення (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>). Дисертаційні дослідження, проекти публікацій перевіряються на предмет плагіаризму та компіляції. ЕГ рекомендовано формалізувати процедури моніторингу якості освіти та наукових досліджень, більш активно впроваджувати сучасні стандарти моніторингу якості освіти.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Попередніх акредитацій ОП не було, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередньої акредитації, відсутні.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час відео-зустрічей із учасниками освітнього процесу, сформувалося враження про недостатньо ефективну роботу відділу внутрішнього контролю якості. Якщо заходи з моніторингу якості і проводяться, то вони, скоріше, мають формальний характер. В закладі існує система популяризації академічної доброчесності, враховується думка усіх учасників освітнього процесу. Проведені зустрічі продемонстрували, що в колективі панує атмосфера взаємної відповідальності. Розроблені Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>; <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>) мають загальний характер та не містять чітких процедур реалізації.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Здобувачі залучені до процесу оцінки змісту та внесення змін до освітньо-наукової програми через анкетування, яке проводиться регулярно, аналізується та результати доповідаються на раді факультету. ОНП передбачає виховання у аспіранта культури дотримання принципів академічної доброчесності. В університеті розроблено Положення про академічну доброчесність.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ не отримала документального підтвердження належного обговорення за участю всіх зацікавлених сторін усього переліку змін до ОНП, а також обґрунтувань щодо прийняття або відхилення тієї чи іншої пропозиції. Рекомендовано повніше протоколювати перелік пропозицій для внесення змін в ОНП із зазначенням тих, які прийнято для реалізації. Незрозумілою з процедурної точки зору є обговорення заміни дисципліни «Теорія та методологія класичної та сучасної філософії», яка була складовою ОНП 2017 року, на іншу дисципліну при оновленні програми у 2019 році. Діяльність системи внутрішнього контролю якості освіти має нерідко формальний характер. Процедури реалізації пунктів Положення про моніторинг якості освіти не є достатньо чіткими. ЕГ рекомендувала більш чітко визначити механізми імплементації процедур контролю якості, які зазначені в Положеннях. Створити атмосферу зацікавленості науково-педагогічного персоналу в проведенні регулярних аудитів показників якості вищої освіти та якості виконання наукових досліджень із широким обговоренням результатів проведених аудитів.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Враховуючи зазначені сильні сторони ОНП за Критерієм 8, ЕГ дійшла висновку, що слабкі сторони ОНП за даним критерієм, виявлені під час акредитації, не впливають на досягнення програмних результатів навчання, а тому є несуттєвими. Таким чином, група експертів дійшла висновку про відповідність ОНП рівню В за критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу закріплені у Статуті університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>), Положенні про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/25262>), Правилах внутрішнього розпорядку ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/453>). Їх доступність забезпечується оприлюдненням їх у розділі офіційних документів в інфоцентрі веб-сайту університету.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

УжНУ не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/24388>

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

УжНУ своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/24775>

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Інформаційна політика УжНУ є прозорою та публічною.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Інформаційна політика УжНУ є прозорою та публічною, та цілком відповідає даному критерію. Група експертів оцінює даний критерій на рівні В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Зміст ОНП забезпечує досягнення компетентностей з фаху, загальнонаукового світогляду, загальних навичок науковця, володіння англійською мовою. Аналіз робочих програм обов'язкових дисциплін (https://drive.google.com/drive/folders/1jCsYeDMX5NE6JvXFuHGGgbmuHhH1Fxi_), а також результати співбесіди з аспірантами дозволяють переконатись, що при їх вивченні здобувачі отримують належний базис знань на вмінь з критичної оцінки наукової літератури, методології наукового дослідження і статистики, наукового письма, наукометрії, презентації результатів досліджень, управління науковими проектами, етики, інтелектуальної власності. Досить своєрідно заклад підійшов до оптимізації процесу опанування здобувачами світоглядно-філософських аспектів наукової діяльності, перенісши їх вивчення до тієї ж таки дисципліни «Дизайн наукових досліджень та академічна доброчесність в медицині» (див. pdf файл витяг ОНП аспірантура 7 -2019). Позитивним є введення до ОНП обов'язкової дисципліни «Англійська мова медичного спрямування» замість іноземної мови (процес обговорення – див. там же), про що неодноразово наголошувалось на зустрічах (з виступів доц. Голик С.В., проф. Ороса М.М., проф. Андрашко Ю.В., проф. Погоріляк Р.Ю.). Набуття викладацьких навичок здійснюється в

процесі вивчення дисципліни «Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення занять». Частина здобувачів розпочинає практичну викладацьку діяльність на профільних кафедрах ще під час навчання на ОНП. Поглиблене вивчення фахових дисциплін відповідно до клінічних спеціальностей відбувається під час навчання в межах вибіркового спеціалізованого блоку. Певні застереження, що виникли в ЕГ стосовно порядку і строків формування цього блоку та пропозиції викладені в аналізі за підкритерієм 2.4 цього звіту. Згідно проведеного серед здобувачів опитування, на запитання про те, чи достатнім є зміст (набір дисциплін) ОНП для подальшої наукової роботи, «Так» відповіли 27, «Частково» - 8, «Ні» - 1 респондент, при цьому з тим, що усі дисципліни необхідні для наукової діяльності, погодились 32 з 36 опитаних (з них 9 - частково). Серед пропозицій у 5 випадках з 36 назване поглиблене вивчення статистики, уточнення стосовно решти компетентностей не виявляють якоїсь закономірності. Все вкупі дозволяє визнати, що здобувачі дійсно вбачають практичну цінність дисциплін освітнього комплексу в контексті їх підготовки до професійної, наукової та педагогічної діяльності. При цьому варто враховувати, що персональні очікування окремих аспірантів від навчання на ОНП можуть досить радикально різнитись залежно від планів на подальше працевлаштування (в т.ч. у практичній охороні здоров'я, за кордоном тощо, як свідчить з розповідей випускників аспірантури, що взяли участь у відкритій зустрічі). Через це зусилля закладу максимально врахувати пропозиції здобувачів освіти стосовно скорочення освітньої складової та зменшення аудиторного навантаження, безумовно, заслуговують на визнання, проте виглядають дещо гіпертрофованими.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Тематика дисертаційних досліджень здобувачів за ОНП перебуває в сфері наукових інтересів керівників. Так, при співставленні даних, що містяться в наданих ЗВО таблицях (pdf файли Контингент аспірантів завір; Наукові публікації наукових керівників завір ОНП (1)) встановлено, що перелік публікацій керівників релевантний темам запланованих робіт їх аспірантів. Для здобувачів, що навчаються за фахом на клінічних кафедрах, типове також співпадіння їх спеціалізації із спеціальністю керівників.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Заклад ВО прикладає немало зусиль щодо забезпечення для здобувачів освіти за ОНП можливості виконання наукових досліджень і апробації їх результатів. Використовується потенціал та переваги закладу як багатопрофільного університету: проводяться міждисциплінарні дослідження, для прикладу, зі створенням математичних моделей, нанесенням амінокислот на металеві поверхні (з виступу першого проректора професора Сливки О.Г.). До послуг молодих науковців сучасне обладнання кафедр та базових закладів (огляд матеріально-технічного забезпечення програми за посиланням <https://drive.google.com/file/d/13hozaB8MYRhmuD5Km3zZJRq83K9Ytd6D/view?usp=sharing>). Згідно договорів про співпрацю, укладеним із клінічними базами, передбачується використання потужностей медичних закладів, госпіталізація до 15% пацієнтів із діагнозами, що відповідають тематиці наукових робіт, застосування усіх видів співробітництва по виконанню дослідницьких проектів та публікації їх результатів досліджень (див. документи за посиланням <https://drive.google.com/drive/folders/192amyJgUK6fMbDx3O2ia7zchtKI7nmAA?usp=sharing>). На зустрічі з академічним персоналом наголошувалось, що останніх півроку через законодавче не врегулювання на державному рівні створюються ризики відірваності клінічних кафедр від лікувальних закладів комунальної форми власності; наразі взаємодія такого штибу забезпечується за рахунок особистих домовленостей, конструктивного адміністративного впливу (працівники Університету очолюють ряд провідних закладів регіону). З досвіду засновника ПП «Асклепій», професора Андрашка Ю.В. перспективним є залучення до професійної підготовки молодих науковців приватних центрів. Для здобувачів освіти за ОНП відпрацьована система виплат матеріальної допомоги за публікації, які індексуються в базах даних Scopus, WoS (регулюється окремим положенням, див. за посиланням <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26356>), оплат наукових відряджень, в т.ч. закордонних (у вигляді допомоги). Гарантується вільний безоплатний доступ до Електронного репозитарію ДВНЗ «УжНУ» (<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>), міжнародних наукометричних баз. На офіційному сайті Університету доступна необхідна інформація про державні стипендії, гранти в галузі освіти і науки (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/irelations-ir_grants, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/measures-grants>). Окремо слід наголосити, що навички з пошуку наукової інформації, складання грантових заявок аспіранти отримують при виконанні освітньої складової ОНП (дисципліна «Дослідницькі навички в медицині»). Здобувачі освіти за ОНП мають можливість презентувати результати власних досліджень, відпрацьовувати комунікативні навички під час практичних занять, виступів на конференціях, засіданнях фахових асоціацій. Окрім того, існує можливість безкоштовних публікацій власних статей в фаховому періодичному виданні «Науковий вісник УжНУ Серія: Медицина».

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Університет має багатий досвід міжнародної співпраці та створює належні умови для долучення здобувачів освіти до міжнародної наукової й академічної спільноти (твердження на основі інформації зі сторінки Відділу міжнародних зв'язків на офіційному сайті ЗВО https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/irelations-dep_irelations, проведених зустрічей). Широко заохочується (в тому числі матеріально) публікаційна активність у закордонних виданнях (див. документ за посиланням <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26356>). На офіційному сайті закладу оприлюднена інформація про міжнародні гранти і можливості для фінансування міжнародних наукових проєктів (див: https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/irelations-ir_grants, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/measures-grants>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/irelations-projects>); організація та ведення грантової роботи на інституційному рівні регулюється окремим положенням (див. за посиланням: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5411>). В рамках міжнародної співпраці учасники освітнього процесу за ОНП виконували фрагменти робіт в США (генетичні дослідження), Польщі (променава діагностика), брали участь в міжнародних конференціях, що проводяться за кордоном. Такі приклади наводились на більшості зустрічей (зокрема, у виступах професорів Смоланки В.І., Сливки О.Г., Чопея І.В., Ороса М.М., Сірчак Є.С., здобувачів Паламарчук О., Ловги М.).

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники здобувачів, що навчаються на ОНП, беруть участь, а здебільшого – очолюють, діючі дослідницькі проєкти. До переліку, оприлюдненого Гарантом на стор. 21-22 Відомостей про самооцінювання, варто додати: проф. Болдіжар П.О. є керівником НДР ДБ-867М Пошук «Індексу ризику» прогресії атеросклерозу та можливого розвитку тромбемболізму у осіб різних вікових категорій, № державної реєстрації 0116U0073791; доц. Чендей Т.В. має досвід клінічних досліджень лікарських засобів III та IV фази на базі кафедри госпітальної терапії (протоколи DU176b-C-E314, DSE-EDO-01-15-EU, D513BC00001, AMG432 20130203, AMR01-001-019, DIA4003, 20110118), 7 Рамкової Програми Європейського Союзу «Стийке використання біологічно активних компонентів традиційних продуктів харчування регіону Чорного моря BASEFOOD (грантова угода №227118)»; доц. Девіняк О.Т. – активний дослідник з унікальним мультидисциплінарним науковим досвідом (співавтор 12 статей проіндексованих Scopus, має 105 посилань та h-індекс 5 <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=43460946400>; пройшов дистанційний курс “Machine Learning” від викладача Стенфордського університету Andrew Ng та має відповідний сертифікат; є членом онлайн-ком'юніті фахівців зі статистики, зокрема на найбільшому форумі із питань статистики CrossValidated входить у топ 8% користувачів <https://stats.stackexchange.com/users/8165/o-devinyak?tab=topactivity>, є автором сайту про статистику <http://stat.org.ua/>, володіє мовами програмування SQL та R які займають друге та третє місце у світі для напрямку аналізу даних <https://businessoverbroadway.com/2019/01/13/programming-languages-most-used-and-recommended-by-data-scientists/>, має значну кількість публікацій (загалом 51 наукова стаття), де його частиною авторського внеску був статистичний аналіз результатів наукових досліджень в медицині). Додатковим стимулом для активного провадження дослідницької діяльності академічного персоналу стало запровадження системи рейтингування та механізмів преміювання (пор. критерії в Положенні про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» (в новій редакції) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20421>).

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Нормативні аспекти доброчесного здійснення освітньої та наукової діяльності, в тому числі – всіх етапів підготовки здобувачів на ОНП, так само, як і етичні засади взаємовідносин між учасниками процесу на різних рівнях (здобувач-керівник, здобувач-викладач), на інституційному рівні визначені у цілому ряді документів, а саме: Статут ДВНЗ «УжНУ» в новій редакції <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>, Етичний кодекс ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22896>, Положення про академічну доброчесність в «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>, Положення про Комісію з питань академічної доброчесності та етики ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26527>, Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>, Порядок оскарження результатів (апеляція) оцінювання <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967>. В документах чітко визначені заходи моніторингу дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу, прописані процедури, що забезпечують її попередження, а також – відповідальності за порушення. На зустрічах із співробітниками структур, що забезпечують організацію навчання на ОНП, здобувачами, адміністрацією закладу експерти отримали інформацію стосовно імплементації декларованих положень, в тому числі - застосування систем виявлення текстових збігів. Представники закладу та здобувачі заперечили факти порушення академічної доброчесності в рамках акредитованої ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

До сильних сторін ОНП за Критерієм 10 належить виконання вимог щодо змістового наповнення, відповідності інтересам здобувачів, реалізації в умовах активно функціонуючого наукового середовища, яке добре інтегроване у вітчизняну та світову освітню і наукову спільноту, в значній мірі – завдяки грамотній інституційній стратегії, потужному кадровому ресурсу. Заклад докладає достатньо зусиль стосовно організаційного та матеріального забезпечення наукових досліджень здобувачів і апробації їх результатів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Істотні недоліки відсутні. В якості рекомендації: уникати надмірної редукції видів діяльності, не пов'язаних з виконанням дисертаційних робіт, навіть попри пропозиції деяких учасників освітнього процесу; відводити на них не менш 15% загального часу програми підготовки докторів філософії (рекомендація на основі Передового досвіду підготовки докторів філософії (2016), www.orpheus-med.org)

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

За критерієм 10 загалом простежується відповідність за відсутності суттєвих недоліків.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	В
Критерій 6. Людські ресурси	А
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Контингент аспірантів завір.pdf</i>	LCOaq6xoCeOAVU7k6TLrCURBoI5d27nPAokzmDgUFqA=
Додаток	<i>Наукові публікації наукових керівників завір ОНП (1).pdf</i>	7sTOY2oWXJnKDGuun8DDC5xCmgARvu5hoW3TyXIBvVg=
Додаток	<i>наказ затв складу вч ради медфаку.pdf</i>	uzLNCd9OFEo2+WZTl99WVI5LsZeLZQVIztMmiYFrQi4=
Додаток	<i>витяг аспіранти з прот 7 (2020).pdf</i>	OQfpg2v4Zo3j384J2zOaMJJaUXs/UigtuO8qolnCaPPY=
Додаток	<i>витяг ОНП аспірантура 7 - 2019.pdf</i>	G31bDtszAwW3yz5UPw6Mn7GEoNDokURCT1PpP6az3ns=
Додаток	<i>наказ затв складу вч ради медфаку.pdf</i>	uzLNCd9OFEo2+WZTl99WVI5LsZeLZQVIztMmiYFrQi4=
Додаток	<i>Phd Медицина - Google Форми (відповіді)-1.pdf</i>	28LNII+1sfcQnY9duz7Gfji/IhywAqQ6ZoI7kfQolQ=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Кривецький Володимир Федорович

Члени експертної групи

Сілкіна Юлія Валеріївна

Колядінцев Василь Володимирович